

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI WROCŁAWSKIEGO INSTYTUTU KULTURY

Autorska koncepcja programowo-organizacyjna dla Wrocławskiego Instytutu Kultury

Wrocławski Instytut Kultury (nazywany dalej WIK) będzie hybrydową instytucją kultury, zwinną w działaniu, używającą programów artystycznych, edukacyjnych i społecznych oraz działań badawczych dla czułego tworzenia wspólnoty aktywnych obywateli Wrocławia, rozwijania współpracy międzynarodowej, międzysektorowej oraz inspirowania rozwoju pola kultury na arenie lokalnej i ogólnopolskiej.

WIK pośród innych instytucji kultury

WIK wypełni istotną lukę w konstelacji instytucji we Wrocławiu. Ulokuje się w przestrzeni pomiędzy instytucjami artystycznymi, skupionymi na tworzeniu i animowaniu sztuki; specjalistycznymi instytucjami kulturalnymi, a centrami kultury, których głównym zadaniem jest animacja i edukacja artystyczna i kulturowa. WIK będzie podążać własną ścieżką, ale w dialogu z innymi nurtami kultury w mieście, WIK będzie działać jako łącznik pomiędzy instytucjonalnym polem kultury, aktywnymi mieszkańcami i mieszkańcami, twórczyniami i twórcami, artystkami i artystami, sektorem pozarządowym, biznesowym i publicznym.

WIK będzie instytucją kultury o nowoczesnej, lekkiej i zwinnej strukturze programowej, łatwo adaptującą się do zdiagnozowanych zmian i potrzeb, chętnie wychodzącą z działaniami poza mury zarządzanych obiektów, oraz kooperatywną, czyli chętnie współpracującą z innymi podmiotami, również spoza szeroko rozumianego pola kultury, w ramach posiadanych zasobów i możliwości oraz w zgodzie z własną linią programową.

Powołanie i funkcjonowanie Wrocławskiego Instytutu Kultury ma bezpośrednie źródło w pełnieniu przez Wrocław roli Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016, oraz w realizowanej po zakończeniu obchodów polityce miejskiej zakładającej poszerzenie i uspołecznienie pola kultury. Istotnym efektem ważnego dla kultury polskiej projektu, jakim pozostaje ESK, był rozwój i specjalizacja biura organizacyjnego stolicy kultury.

WIK będzie podejmować pogłębioną i krytyczną dyskusję na temat dziedzictwa i społeczno-kulturowych efektów ESK Wrocław 2016, wydobywając z tej analizy strategiczne wnioski dla dalszego rozwoju miasta i jego społeczności. WIK będzie pełnił ważną funkcję ogniwa łączącego doświadczenia, kompetencje i przesłania przeszłe, obecne i przyszłe stolicy kultury na arenie międzynarodowej współpracy kulturalnej.

Filary programowe i założenia działań

Głównymi filarami działalności Wrocławskiego Instytutu Kultury, zgodnie ze statutem instytucji, będą:

- **Wsparcie i współpraca:** Wzmacniając i rozwijając dotychczasową ofertę Mikrograntów, Wrocławskiego Programu Wydawniczego, Kultury mobilnej, procesu sieciowania instytucji kultury, programu rezydencji artystycznych AIR Wro, Wrocławskiego Niezbędnika Kulturalnego *Instytut będzie wspierał procesy sieciowania i dalszą współpracę między podmiotami sektora kultury;*
- **Edukacja, badania i rozwój kompetencji:** Realizując program BarBary, działania dla praktyków kultury od początkujących do profesjonalistów, *Instytut będzie poszerzał i różnicował uczestnictwo w kulturze i udoskonalał kompetencje kadr kultury;*

- **Projekty miejskie:** Wzmacniając i rozwijając działania sieciujące, promujące ideę aktywnego sąsiedztwa, podkreślające specyfikę miejskiego stylu spędzania czasu wolnego, modę na alternatywne sposoby odkrywanie miasta, wyciąganie kultury poza mury, relaks i odpoczynek, miasto jako przestrzeń do działań artystycznych, *Institut będzie upowszechniał kulturę miejską we wszystkich jej przejawach, rozwijał interdyscyplinarne projekty kulturalne w przestrzeniach miasta oraz budował świadomości roli kultury i wagę jej społecznych funkcji.*

Misja WIK jest zbieżna z celami strategicznymi *miasta mądrego, pięknego i zasobnego – miasta, które jednoczy*. We współpracy z organizatorem program Instytutu może być skutecznie wiązany z innymi politykami publicznymi – społeczną (np. edukacyjną, ekologiczną) i rozwojową (np. turystyczną, promocyjną, strategicznie budującą markę miasta).

Inicjatywy podejmowane i realizowane przez WIK powinny służyć sektorowi i zawierać następujące cechy:

- **Odkrywanie**

Odwołując się do „instytutu” w nazwie, WIK będzie instytucją skierowaną ku przyszłości - odkrywającą, poszukującą, w drodze i w procesie, eksperymentującą, testującą nowe formaty działania, odważnie poszukującą rozwiązań i świeżych trendów.

- **Sprawdzanie w działaniu, kooperowanie**

Odwołując się do doświadczeń i kompetencji zespołu tworzącego WIK, instytucja, z poszanowaniem własnej autonomii, będzie podejmowała wielostronny dialog, wieloaspektowe współpracy i wchodziła we współorganizacje działań.

- **Stymulowanie procesu „samouczenia” środowiska, wspólne nabywanie kompetencji oraz dzielenie się nimi.**

Odwołując się do idei współdzielenia, sieciowania i obserwatorium kultury, instytucja będzie „hubem” zbierającym i transmitującym doświadczenia własne i innych, wiedzę oraz trendy w kierunku sektora kultury i organizacji społecznych.

Merytorycznie działania Wrocławskiego Instytutu Kultury będą dotyczyły takich tematów jak kultura miejska i miejskość, kondycja sektora kultury, współpraca międzysektorowa i jej znaczenie dla kultury, wyzwania globalne i lokalne dla społeczeństw demokratycznych (np. katastrofa klimatyczna, konflikty polityczne i społeczne oraz ich wpływ), tworzenie programów i wydarzeń, które służą pobudzaniu aktywności kulturalnej i społecznej. Charakter działań będzie utrzymywał równowagę pomiędzy poziomem eksperckim (egalitarnym), a powszechnym (inkluzywnym).

Rada programowo-doradcza

Istotną rolę w funkcjonowaniu instytucji będzie pełniła powołana przez Dyrektora rada programowo-doradcza – ciało opiniujące i doradcze, której celem będzie opiniowanie celów i działań podejmowanych przez instytucję, jak również zwiększenie procesu partycypacji. W skład rady wejdą pracownicy instytucji, przedstawiciele organizacji lub sieci społecznych i artystycznych, intelektualistów i badacze wnoszący istotny skład w dyskurs nad społeczną rolą kultury i sztuki, przedstawiciele odbiorców oraz Dyrekcja instytucji. Udział w radzie będzie społeczny, a jej charakter - pomocniczy wobec Dyrektora, który podejmuje ostateczne decyzje zgodnie z przepisami prawa.

Grypy docelowe

Dla instytucji wiodące będą dwie grupy docelowe:

1. Sektor kultury – instytucja swoimi programami wsparcia, współorganizacji i rozwoju kompetencji zaprosi mieszkańców i mieszkanki Wrocławia, pracowników i pracownice sektora do wspólnej pracy,
2. Odbiorcy, współtwórcy – instytucja swoimi działaniami stworzy miejsce do bycia razem, spotkania z innymi ludźmi, inspiracji i pobudzania ich aktywności. Szczególnie dużo uwagi zostanie poświęcone aktywnym mieszkańcom i mieszkankom Wrocławia, rodzinom, młodym dorosłym.

Ważnym spoiwem łączącym obie grupy docelowe będzie ewaluacja, przeprogramowanie i rozwój Wrocławskiego Niezbędnika Kulturalnego. Bezpłatne czasopismo powstało w efekcie działań Europejskiej Stolicy Kultury i stanowi dla mieszkańców Wrocławia informację o życiu kulturalnym miasta. Również tych nowych, ponieważ cały magazyn tłumaczony jest na język angielski a jego część także na ukraiński. Natomiast organizatorom życia kulturalnego, twórczyniom i twórcom, daje możliwość promocji i poszerzenia grupy odbiorców. W zależności od posiadanych zasobów możliwy jest rozwój Niezbędnika. Aby to osiągnąć możliwy jest komercyjny i biznesowy rozwój magazynu.

W ramach posiadanych środków i zasobów WIK będzie podejmował nowe działania i poszerzał grupy odbiorców.

Obszary działania

Działania miejskie

Głównym miejscem działania Wrocławskiego Instytutu Kultury będzie Wrocław, stolica Dolnego Śląska. Aktywności instytucji będą często wychodzić poza obszar budynków, którymi administruje w myśl idei, że warto nie tylko zapraszać odbiorców/odbiorczynie i twórców/twórczynie do siebie, ale również wyjść im naprzeciw, gościć na ich terytorium.

Jak już zostało wspomniane instytucja nie będzie działała w izolacji od innych uczestników pola kultury, struktur miejskich, sektora kreatywnego i biznesowego z Wrocławia.

W miarę możliwości instytucja chętnie podejmie współpracę o charakterze regionalnym.

Działania ogólnopolskie

Fundamentem współprac ogólnopolskich będzie działająca nieformalna sieć **Koalicja miast dla kultury**, która jest marką wykreowaną przez Wrocław. Koalicja jest *thinkthankiem*, platformą wymiany poglądów i doświadczeń w rozwoju kultury w samorządach lokalnych. Działa w dwóch obszarach – samorządowym, skupiającym urzędników odpowiedzialnych za kulturę oraz instytucjonalnym, skupiającym pracowników i pracownice oraz dyrektorki i dyrektorów miejskich instytucji kultury.

Działania międzynarodowe

WIK będzie wchodził w partnerskie projekty. Szczególną uwagę poświęci nieformalnej, ale ważnej sieci **ECOC Family** zrzeszającej byłe, obecne i przyszłe Europejskie Stolicy Kultury oraz kandydatów do tego tytułu, jak również do działań w obszarze transgranicznym. Strategicznymi kierunkami działania będą Niemcy, Białoruś i Ukraina.

Precyzyjna działalność programowa obejmująca kilka lat przyszłych lat nie może zostać ostatecznie dookreślona, ponieważ będzie kształtowana poprzez osiąganie kluczowych dla instytucji kamieni milowych, partnerstw, rozwój budżetu i, w efekcie, podejmowanych programów badawczych i ewaluacji.

Budżet

Źródłami finansowania instytucji będą: dotacja podmiotowa i własna działalność w tym działalność gospodarcza, której zakres zapisany jest w statucie.

Zakłada się, iż stabilizację utrzymania budynków, administracji i kadr zapewni dotacja podmiotowa przyznana przez organizatora – Gminę Wrocław. Znaczące obciążenie budżetu merytorycznego instytucji stanowić będą programy wsparcia, czy współorganizacji projektów: Mikrogranty, Wrocławski Program Wydawniczy, Kultura mobilna, AiRWro i bezpłatny magazyn miejski: Wrocławski Niezbędnik Kulturalny. Dlatego rozwój działań programowych możliwy będzie poprzez działania na polu fund-raisingu i pozyskiwania środków grantowych, wchodzenia w partnerstwa i kooperacje ogólnopolskie i międzynarodowe.

Zdobywanie środków zewnętrznych będzie jednym z priorytetów w prowadzeniu instytucji.

Uruchamiana instytucja zaproponuje działania w większości bezpłatne dla odbiorców i współtwórców. Jednak z czasem rozwinie działalność gospodarczą na zasadach zgodnych z obowiązującym prawem.

Wyzwania horyzontalne:

Instytucja cyfrowa

Zwinność i elastyczność, cechy nowoczesnego zarządzania, których znaczenie podbiła pandemia koronawirusa od 2020 roku, wymaga, aby w pierwszych latach działalności instytucji skupić się na jej cyfrowym rozwoju. WIK będzie pracować w modelu zarządzania projektowego, korzystającego z nowoczesnych rozwiązań platform cyfrowych. W przypadku pozyskania inwestycyjnej dotacji celowej podjęte zostaną również próby wprowadzenia elektronicznego obiegu dokumentów.

Dostępność

Zespół WIK-u jest świadomy znaczenia dostępności. Instytucja w pierwszym okresie działania stworzy własną strategię, po to aby ją rozwijać w kolejnych latach. Wyłonione zostaną wydarzenia/marki/projekty, które w sposób szczególny realizowane będą według standardów dostępności. Rozwijać będzie współpracę ze środowiskami osób niepełnosprawnych.

Reprezentacja kobiet w kulturze

WIK będzie dbał o reprezentację kobiet w działaniach i projektach.

Ekologia

W pierwszym okresie działalności instytucja wprowadzi własną strategię „zieloną”, która wyznaczy kierunki rozwoju na kolejne lata. Dwie (Barbara i Recepcja) z trzech (Mieszkania rezydencyjne na Pl. Solnym) zarządzanych przez instytucję przestrzeni jest częścią budynków spełniających inne funkcje niż publiczne, stąd możliwości podejmowanie wyzwań zrównoważonego budownictwa może ograniczyć się jedynie do takich działań jak efektywność energetyczna czy proekologiczna organizacja życia biura. Zupełnie czym innym będzie organizacja działań i wydarzeń w duchu eko oraz nowa kultura mobilności, czyli wykorzystywanie w pracy metod zrównoważonego transportu.

Dobrostan pracowników instytucji

Rozwój pracowników powinien się odbywać poprzez szkolenia, wyjazdy inspiracyjne, pozamaterialne sposoby podnoszenia prestiżu pracy zawodowej oraz takie planowanie pracy, które zapobiega wypaleniu zawodowemu, przepracowaniu i pomaga w zachowaniu balansu pomiędzy pracą, a życiem prywatnym. W instytucji ważne będzie rozwijanie kompetencji rezyliencji, budowanie odporności na zmiany oraz prowadzenie stałych działań na rzecz równego traktowania, dobrostanu psychicznego, przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi.

Promocja

Tworzenie nowej instytucji, nawet w oparciu o wypróbowany zespół i znane działania, wiąże się z ogromną inwestycją w promocję i marketing. Instytucja jest po to, aby działać dla innych, i z innymi. Dlatego w pierwszej kolejności trzeba nową instytucję opowiedzieć i zaprosić do jej współtworzenia. W pierwszym roku działania stworzona zostanie nowa identyfikacja wizualna Wrocławskiego Instytutu Kultury, strona internetowa, kanały w mediach społecznościowych oraz materiały promocyjne i brandingowe. Przedstawione wizje i strategie rozwojowe zostaną skonkretyzowane po przedstawieniu zakresu finansowania WIK przez Organizatora.